

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

797. MEDDELELSE

NR. 1. 12. JANUAR 1967

A. Forsøgsresultater

Forsøg med middeltidlige kartoffelsorter 1962-65

Forsøgene er gennemført på lermuld ved Lyngby og på sandmuld ved Jyndevad, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup. Læggematerialet er fremavlet og opbevaret ved Tylstrup, hvorfra det er udsendt til forsøgsstederne sorteret i størrelsen 30-50 mm. Før lægningen blev knoldene let forspirede, og der er gødet, radrenset og hyppet som i alm. praksis. Der er sprøjtet 2 à 3 gange mod skimmel med anerkendte midler.

Af de sorter, der har deltaget i kun 2 års forsøg, har den hollandske sort Patrones givet 9 pct. højere knoldudbytte end Bintje. Knoldform, tørstofprocent og knoldvægt er næsten ens for de to sorter. Vandelsorten 56-FF-1 og den hollandske sort Sientje har begge givet 4 pct. højere knoldudbytte end Bintje, og begge med lidt lavere tørstofprocent. Vandelsorten har lidt mindre og Sientje noget større knolde

Tabel 1. Knoldudbytter m.v.

Sort	Knolde		Tørstof pct.	Vægt pct. knolde			Knold- vægt g	Tidlig- hed ¹
	hkg	flit.		over 50 mm	30-50 mm	under 30 mm		
1962-65, 20 forsøg								
Bintje	395	100	21,4	41	56	3	67	5,5
Vandel 54-DR-15 ..	391	99	20,7	41	56	3	71	6,3
1964-65, 10 forsøg								
Bintje	416	100	21,5	45	53	2	73	5,2
Vandel 56-FF-1 ..	432	104	20,2	33	62	5	67	6,0
Sientje	433	104	21,0	45	53	2	81	5,8
Patrones	454	109	21,3	46	51	3	74	6,5
LSD, 95 pct.	22							

1. 1-10, 1 = tidligst

I tabel 1 ses de gennemsnitlige knoldudbytter.

Vandelsorten 54-DR-15, der har langovale knolde («salat-type»), har i gnst. for 4 år givet samme udbytte som Bintje, men med en lidt lavere tørstofprocent. Knoldstørrelsen er næsten ens for de to sorter.

end Bintje. Alle de 4 prøvede sorter er 1-2 uger sildigere end Bintje.

Sygdomme, holdbarhed og spiringstilbøjelighed
Under væksten har de enkelte sorter fået karakter for angreb af skimmel på toppen. Som det ses af tabel 2 har alle de prøvede sorter været

mere modstandsdygtige end målesorten. Dette gælder især sorten Patrones, der kun angribes i visse år, når sjældnere skimmelracer forekommer.

Ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby har der sideløbende med udbytteforsøgene været udlagt smitteforsøg for at undersøge sorterernes modtagelighed for stærke viraer.

De 2 Vandelsorter og tildels Patrones er blevet ret stærkt smittede med blad-rullesyge under disse smittefarlige forhold. Overfor rynkesyge viste Patrones og i mindre grad Sientje en vis

gen forskel i angrebsgrad, når det gælder rod-filtsvamp eller ring- og pletrust.

Ved opbevaring i kartoffelhus fra optagning til omkring 1. marts har Bintje haft lidt ringere holdbarhed end de øvrige sorter. Spiretilbøjeligheden under opbevaring har været størst hos Sientje og mindst hos Patrones.

Spisekvalitet

For at undersøge sorterernes spisekvalitet er der hvert år på indsendte prøver fra alle forsøgssteder foretaget ret omfattende bedømmelser

Tabel 2. Modtagelighed for sygdomme

	Kar. for skimmel på top ¹	Pct. planter angrebet af blad-rynke-skim-rullesyge syge mel			Pct. knolde fri for rod-filt-svamp rust				Efter opbevaring pct.sun-kar. for de kn. spirer ³	
		skurv ²	svamp	ring	plet					
1962-65										
Bintje	7,5	17	61	91	89	17	100	99	90	0,7
Vandel 54-DR-15 ..	4,8	47	66	96	93	16	98	93	97	0,6
1964-65										
Bintje	6,6	16	56	98	82	13	100	99	97	0,4
Vandel 56-FF-1 ...	4,0	41	88	98	85	15	100	94	97	0,4
Sientje	4,7	21	30	98	89	20	99	98	98	1,2
Patrones	1,5	36	3	100	93	19	99	100	98	0,2

1. 0 = ikke angr., 10 = stærkt angr. 2. 0 + 1 + 2 i SPF's skala (»eksporthegn«).
3. 0 = uspirede, 4 = 2 cm lange spirer.

resistens. Sientje har vist sig ret følsom overfor magnesiummangel.

Bedømmelserne af angreb på knoldene af skimmel viser, at Bintje er den mest og Patrones den mindst modtagelige. Også angreb af skurv på knoldene har været stærkest på Bintje, medens forsøgene næppe har kunnet vise no-

af køkkenteknisk og ernæringsmæssig art ved Statens Husholdningsråd. Et uddrag af resultaterne herfra er gengivet i tabel 3.

Som sædvanlig er Bintje bedømt som den bedste spisekartoffel, kun er den lidt mere tilbøjelig til at koge ud end de øvrige.

Patrones koger kun lidt ud, men kan knapt

Tabel 3. Spisekvalitet

	Udkogning 10=mest	Smag 10=bedst	Mørkfarvning 10=mest	Helhed 10=bedst	C-vitaminindhold ¹	
					efterår	forår
1962-65						
Bintje	1,1	7,6	3,1	6,9	15,0	7,7
Vandel 54-DR-15 ..	1,0	7,0	3,6	5,7	12,3	5,5
1964-65						
Bintje	1,4	7,5	3,4	6,6	14,7	8,2
Vandel 56-FF-1 ...	0,7	6,6	3,8	6,0	12,8	6,7
Sientje	0,8	6,3	4,6	3,6	10,7	6,4
Patrones	0,5	6,8	3,6	6,0	12,3	7,0

1. mg ascorbinsyre pr. 100 g kartofler .

klare sig for Bintje i henseende til smag, mørkfarvning og helhedsindtryk.

De 2 Vandelsorter koger kun lidt ud, har ringere smag end Bintje, mørkfarves noget mere efter kogning og indtager en mellemstilling m.h.t. helhedsindtryk.

Sientje er den ringeste, idet den bliver meget mørkere efter kogning end de øvrige, og giver et ringe helhedsindtryk.

C-vitaminindholdet har været højest i Bintje og lavest i Sientje, og falder ret væsentligt i løbet af opbevaringsperioden.

Kort beskrivelse af sorterne

Bintje (K. L. de Vries, Holland). Afstamning: Munstersen × Fransen. Middelstore, ovale, glatte knolde med flade øjne. Kødfarve gul. Hvide blomster, men sparsom blomstring. Er modtagelig for kartoffelbrok.

Vandel 54-DR-15 (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Calrose × Flava. Knoldformen er langoval til lang/krum med flade øjne. Kødfarve gul. Violette blomster. Brokimmun. Sorten er ikke i handelen.

Vandel 56-FF-1 (Landbrugets Kartoffelfond, Vandel). Afstamning: Bintje × Dr. McIntosh. Knoldformen oval med flade øjne. Kødfarve gul. Hvide blomster. Brokimmun. Sorten er ikke i handelen.

Sientje (P. Sneuw, Holland). Afstamning: Gloria × Matador. Middelstore, langovale knolde med flade øjne. Kødfarve lysegul. Hvide blomster, der dog er sparsomme. Brokimmun.

Patrones (van Haeringen, Holland). Afstamning: (Bintje × Record) × (Black 885 × Alpha). Knoldene er ovale med ret dybe øjne og lysegult kød. Lys-violette blomster. Sorten er brokimmun.

Bilag. Middeltidlige kartoffelsorter 1962-65, forholdstal for knoldudbytte

	Jynde- vad	Lund- gaard	Lyng- by	Studs- gaard	Tyl- strup	1962	1963	1964	1965
1962-65, 20 forsøg									
Bintje, hkg/ha=100	430	321	394	367	465	344	405	422	409
Vandel 54-DR-15 ..	98	98	95	101	101	105	94	97	99
1964-65, 10 forsøg									
Bintje, hkg/ha=100	474	330	365	403	508	—	—	422	409
Vandel 56-FF-1 ...	102	97	111	102	106	—	—	106	101
Sientje	107	99	95	113	105	—	—	105	103
Patrones	108	105	104	117	110	—	—	109	109

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Rolighedsvej 26, København V, postgiro 2299, tlf. (01) 350614. Abonnementsprisen er 6,00 kr. årlig. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 20.000 eksemplarer.